

รู้จักพยาธิใบไม้ตับ

โรคพยาธิใบไม้ตับ (Opisthorchiasis)
มีสาเหตุมาจากพยาธิที่มีรูปร่างแบนคล้าย
ใบไม้ โดยมีส่วนหัวและส่วนท้ายของลำตัว
เรียวมน ขนาดของพยาธิใบไม้ตับมีลำตัวยาว
5-10 มม. กว้าง 1-2 มม. ในลำตัวจะมีระบบ
สืบพันธุ์ของทั้งเพศผู้และเพศเมีย พบได้ทั้ง
ในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
โดยเฉพาะทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ภาคเหนือของไทย

แสดงพยาธิใบไม้ตับชนิดต่างๆ

สาเหตุการเกิดโรค

โรคพยาธิใบไม้ตับเกิดจากการ
รับประทานอาหารประเภทปลาน้ำจืดปรุง
ดิบ หรือดิบๆ สุกๆ ที่มีตัวอ่อนของพยาธิ
ปนเปื้อน เช่น ก้อยปลา ปลาสด ปลาต้ม

ปลาจ่อม หมำปลา ปลาหมกไฟ ปลาปิ้ง ลาบ
ปลา ปลาร้า แจ่วบอง ซึ่งตัวอ่อนของพยาธิ
ระยะติดต่อยังมีชีวิตอยู่ เมื่อคน แมวหรือ
สุนัข ซึ่งเป็นแหล่งรังโรคถ่ายอุจจาระ
ปนเปื้อนแหล่งน้ำ จะทำให้เกิดการแพร่
ระบาด โดยมีหอยและปลาน้ำจืด เช่น ปลา
แม่สะแต้ง ปลาชีว ปลาสร้อย ปลาตะเพียน
เป็นตัวช่วยให้พยาธินี้เจริญต่อไป

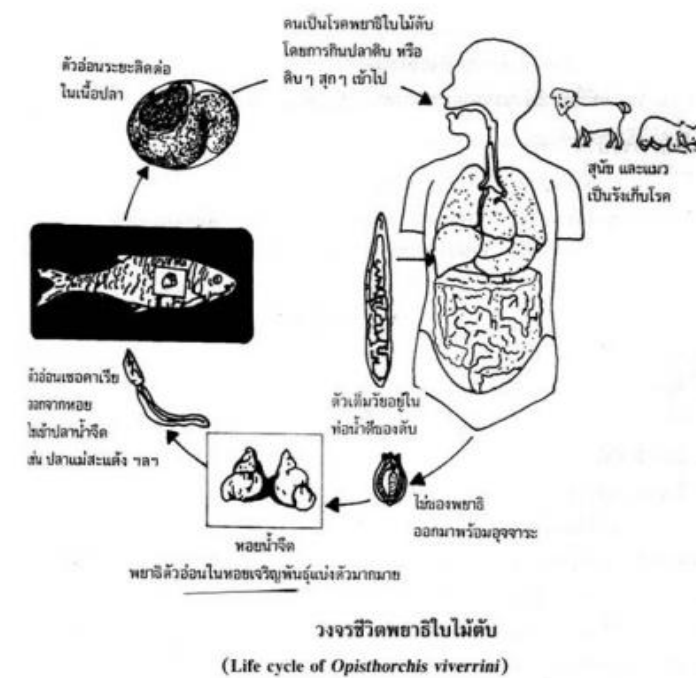

วงจรชีวิตของพยาธิใบไม้ตับ

พยาธิใบไม้ตับอาศัยอยู่ในท่อน้ำดีของตับทั้งของคนและสัตว์รังโรค เมื่อพยาธิออกไข่ ไข่จะออกมาในลำไส้ และปนออกมากับอุจจาระลงแหล่งน้ำ หอยพาหะ เช่น หอยขมจะกินไข่นี้เข้าไปเจริญเป็นตัวอ่อนอยู่ในหอย ตัวอ่อนระยะต่อมาจะออกจากหอยไปเจริญต่อไปปลาเป็นตัวอ่อนระยะติดต่อกัน เมื่อคนกินปลาที่ปรุงไม่สุก ตัวอ่อนนี้จะเจริญเป็นพยาธิตัวเต็มวัยในท่อน้ำดีของตับ

ระยะเวลาตั้งแต่คนกินตัวอ่อนระยะติดต่อก
ของพยาธิเข้าไปจนเจริญเป็นตัวเต็มวัยและ
ตรวจพบไข่ในอุจจาระใช้เวลาประมาณ 4-8
สัปดาห์

วงจรรีเลย์

อาการ

ผู้ที่ติดโรคพยาธิใบไม้ตับ มีตั้งแต่ไม่มีอาการอะไรเลย ซึ่งอาจเป็นเพราะมีจำนวนพยาธิไม่มากนัก หรืออาจมีอาการท้องอืดท้องเฟ้อเป็นครั้งคราว อาการร้อนท้อง อาการต่อมาที่พบคือ อาการเบื่ออาหาร

ท้องอืดมาก ตับโต และกดเจ็บบริเวณตับ (บริเวณชายโครงขวา) อาการที่รุนแรงมักพบมีอาการตัวเหลือง ตาเหลือง มีไข้ต่ำๆ หรือไข้สูงจนมีอาการหนาวสั่น ซึ่งมักเกิดจากอาการแทรกซ้อน เช่น ท่อน้ำดีอุดตันจากตัวพยาธิไปอุด การอักเสบติดเชื้อของท่อน้ำดีหรือถุงน้ำดี หรือมะเร็งของท่อน้ำดี (Cholangiocarcinoma) ซึ่งเป็นภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงที่สุด

การตรวจวินิจฉัย

ผู้ป่วยและผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคพยาธิใบไม้ตับ ควรได้รับการตรวจอุจจาระเพื่อหาไข่พยาธิทุกปี

การป้องกัน

1. กินอาหารที่สะอาดและปรุงสุกด้วยความร้อน
2. ถ่ายอุจจาระลงในส้วมที่ถูกสุขลักษณะ

การรักษา

ควรพบแพทย์เพื่อการรักษาที่ถูกต้องและหายขาด

โรคพยาธิใบไม้ตับ

ด้วยความปรารถนาดีจาก

คณะผู้บริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลเสือหิ่ง

นายณพภาพร ศรีแค

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสือหิ่ง

จัดทำโดย

งานพัฒนาชุมชน

สำนักปลัดฯ

องค์การบริหารส่วนตำบลเสือหิ่ง

โทร. ๐๙๕-๔๐๙๒๔๙